

A legkiválóbb tejhasznúak

Az idei XXIII. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokon 25 kiállító 130 tenyészállatával képviselte a holstein-fríz fajtát. A tejhasznú szarvasmarhák show-bírálatára az egyesült államokbeli Ryan Weigelt kérték fel. A Koncentrált Tejű Fajtakenyésztő Egyesülete 4 fajtaival jelent meg a kiállításon. A show bírálaton a jersey, az ayrshire, a brown swiss és a svéd vörös teheneket Szőnyi Viktor, az egyesület elnöke, küllemi bírálója rangsorolta.

A holstein-fríz fajtát szűz üsző, vemhes üsző és tehén kategóriában bírálták. A holstein-fríz szűz üsző I/1. kategória harmadik és második helyezette a sárospataki Geo-Milk Kft. Vosztok és Daru nevű, míg első helyezette a Lajoskomáromi Tejtermelő Kft. Privát nevű üszője lett. A holstein-fríz szűz üsző I/2. kategória harmadik helyén a Biharnagybajomi Dózsa Agrár Zrt. Virág nevű, második helyén a hajdú-

nánási Nyakas András tenyészetének Zsófi nevű, míg első helyén a Jászkiséri Laktored Kft. Romos nevű üszője végzett. A holstein-fríz szűz üsző II. kategória harmadik helyezette a Biharnagybajomi Dózsa Agrár Zrt. Virág nevű, második helyezette a dunaujvárosi Pálhalmi Agrospeciál Kft. Dóra nevű, első helyezette pedig a Boly Zrt., a Bonafarm Csoport tagjának Bütök nevű üszője lett. A holstein-fríz vemhes üsző III. kategória harmadik díjában a Boly Zrt., a Bonafarm Csoport tagjának Egyed nevű, második díjában a Biharnagybajomi Dózsa Agrár Zrt. Szegfű nevű, míg első díjában a dunaujvárosi Pálhalmi Agrospeciál Kft. Viola nevű üszője részesült. A holstein-fríz tehén IV. kategória harmadik helyezette a Bicskei Mg. Zrt., Etyek-Ödön majori Hunor nevű, míg második és első helyezette a deszki Agronómia Kft. Rámás nevű tehenei (406, 407) lettek. A holstein-fríz tehén V. kategória harmadik helyezését a deszki Agronómia Kft. Torkos nevű, második helyezését a Bicskei Mg. Zrt., Etyek-Ödön majori Szedres nevű, míg első helyezését a Lajoskomáromi Tejtermelő Kft. Bábos nevű tehenek kapta. A holstein-fríz tehén

VI. kategória harmadik helyén a hajdúnánási Nyakas András tenyészetének Eszti nevű, második helyén a Boly Zrt. a Bonafarm Csoport tagjának Csóka nevű, első helyén pedig a Biharnagybajomi Dózsa Agrár Zrt. Vonós nevű tehenek végzett. A holstein-fríz tehén VII. kategória harmadik helyezését a telekgerendási For Milk Kft. Csákvó nevű, második helyezését a deszki Agronómia Kft. Gyöngyös nevű, míg első helyezését a dunaujvárosi Pálhalmi Agrospeciál Kft. Gabi nevű tehenek érdemelte ki. A holstein-fríz tehén VIII. kategória harmadik díját a Makói Hagymakertész Kft. Pörge nevű, második díját a paksi Milkmen Földesi Tejtermelő Kft. Szekfű, míg első díját a miskolci Multiton Kft. Matild nevű tehenek kapta. A holstein-fríz tehén IX. és X. kategória harmadik helyezette a Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt. Szerény nevű, második helyezette a Biharnagybajomi Dózsa Agrár Zrt. Pipacs nevű, míg első helyezette a Dunakiliti Agrár Zrt. Hilda nevű tehenek lettek.

A csapatverseny harmadik helyén a telekgerendási For Milk Kft., második helyén a Biharnagybajomi Dózsa Agrár Zrt., míg első helyén a deszki Agronómia Kft. végzett.

FOTÓ: MICHALKÓ MELINDA, KISS GERGELY, CSATLÓS NORBERT

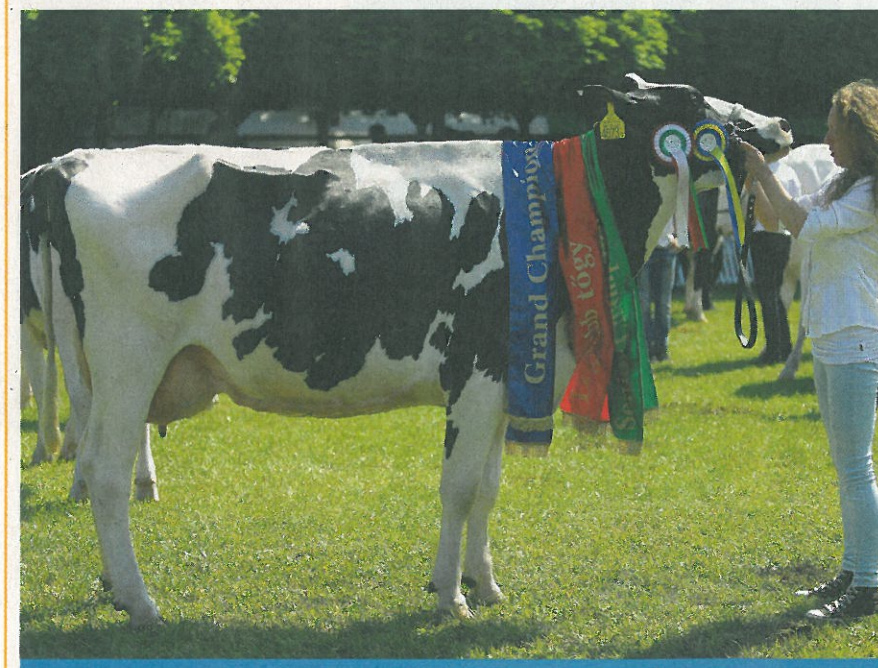
Sarudra került a nagydíj

Sok évnyi tenyésztői munkával, korábbi díjakkal, valamint folyamatos fejlődéssel alapozta meg a holstein-fríz tenyésztési nagydíjat elnyert vállalkozás az idei sikerét. Az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok 2016-os kiállításán a legszebb holstein-fríz nőivarú egyedek összevetése alapján a kiállítás nagydíját a Matild nevű tehén tenyésztője és tulajdonosa, a miskolci Multiton Kft. kapta. Az egészen pontosan Sarudon, a Tisza-tó mellett gazdálkodó vállalkozás sikere a többi között a tenyésztő Hegedűs Csaba, a cég telepvezetőjének munkáját dicséri – hangsúlyozta a tehenet felvezető Csatlós Eszter. Lapunknak elmondta: a Multiton Kft. hozzávetőleg 1400 jószágából álló tehenészetet működtet. A vállalkozás növénytermesztésben is érdekelt, túlnyomórészt a tehenek által felvett tömegtakarmányt termelik meg, kisebb részben egyéb növényekkel is foglalkoznak. A Multiton Kft. már nem először ért el jó eredményt a tenyésztői munkája nyomán. Az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok történetében is díjazták már őket, két éve második helyezést, korábban pedig negyedik helyezést értek el a felvezetett állatokkal. A korábbi díjak fényében különösen jóleső érzés számukra, hogy idén a legrangosabb elismerést sikerült Hódmezővásárhelyről hazavinniük – mondták el a cég dolgozói. A díjat annak ünnepélyes kiosztásakor a társaság ügyvezetője és egyik tulajdonosa, Sárközi Tamás vette át.

A kiállítás tejhasznú szarvasmarha-tenyésztési nagydíjas tehenével Sárközi Tamás és Csatlós Eszter

B. L.

Matild mindent vitt

A Holstein-Fríz Tenyésztők Egyesületének különdíját kapta a kiállítás legszebb tögyű Matild nevű tehenéért a miskolci Multiton Kft.; az összetett pontverseny kiírásának eleget tevő, legeredményesebben szereplő tenyészet, a Biharnagybajomi Dózsa Agrár Zrt. (a kiírás alapján 76,5 pontot szerzett); a kiállítás Junior Champion tenyészállata, a Romos nevű szűz üszőjéért a jászkiséri Laktored Kft.; a kiállítás Junior Reserve Champion tenyészállata, a Zsófi nevű szűz üsző bemutatásáért a hajdúnánási Nyakas András tenyésztő; a kiállítás Intermediate Champion tenyészállata, a Rámás nevű tehén bemutatásáért a deszki Agronómia Kft.; a kiállítás Intermediate Reserve Champion tenyészállata, Gabi nevű tehenéért a dunaujvárosi Pálhalmi Agrospeciál Kft.; a kiállítás Senior Champion tenyészállata, Matild nevű tehenéért a miskolci Multiton Kft.; a kiállítás Senior Reserve Champion tenyészállata, a Szekfű nevű tehén bemutatásáért a paksi Milkmen Földesi Tejtermelő Kft., és a csapatverseny győztese, a deszki Agronómia Kft. A kiállítás Reserve Champion tenyészállata, Rámás nevű tehenéért pénztalomban részesült a deszki Agronómia Kft., továbbá a kiállítás Grand Champion tenyészállata, Matild nevű tehenéért szintén pénztalomban részesült a miskolci Multiton Kft.

A 2016. áprilisi tenyészértékcsele eredményei alapján a legeredményesebb tenyészbika tulajdonosának vándorserleget ajánlott fel az egyesület. Ezt a Génbank-Semex Magyarország Kft. Hah Justino-ET tulajdonosa kapta. A Bos-Genetic Kft. által felajánlott különdíjat a hazai minősítésű tenyészbikák utódai közül a kiállítás legeredményesebb egyed kiállítója, a jászkiséri Laktored Kft. kapta. Az Interbos Kft. különdíját a VI. kategória győztes tenyésztője, a Biharnagybajomi Dózsa Agrár Zrt. vehette át. A Holstein-Genetika Kft. a World Wire Sires nevében különdíjat ajánlott fel az Intermediate Champion egyed tenyésztőjének, a deszki Agronómia Kft.-nek.

Az Alta Genetics Hungary Kft. szaporítóanyaggal és egy festménnyel díjazta a Senior Champion állat tenyésztőjét, a miskolci Multiton Kft.-t. A Génbank-Semex Magyarország Kft. különdíjban részesítette a kiállítás nagydíjas tehenének tenyésztőjét, a miskolci Multiton Kft.-t. Az Alltech Hungary Kft. különdíjat adott az I. kategória 1. helyezett szűz üsző tenyésztőjének, a Lajoskomáromi Tejtermelő Kft.-nek.

Az Ecolab Hygiene Kft. három különdíjat adott át. Az egyiket a holstein-fríz Junior Champion egyede kapta, a Laktored Kft. Romos nevű tehenek bemutatásáért; a

Az Év Tenyésztője

A kimagasló termelési és tenyésztési eredményeket felmutató gazdaságok tenyésztést irányító szakemberei közül évente egy alkalommal, egy személy részére – az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokon – Az Év Tenyésztője címet adja át a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesületének elnöke. Idén **Bakos Gábor**, a kassói Bos Frucht Agrárszövetkezet állattenyésztési igazgatója vehette át ezt az elismerést.

A szakember az érettségi után, a Kaposvári Egyetem Agrár-mérnöki Karán állattenyésztő szakirányon diplomázott 2002-ben. 2000-ben jelentkezett az FVM ösztöndíjas programjára az Egyesült Államokba. 2000–2001-ben Floridában, a North Florida Holsteins farmon tanult és dolgozott. Itt tanulta meg a nagyüzemi szarvasmarha-tenyésztés munkafolyamatait és inszeminátori képesítést szerzett a Select Sires elismerésével.

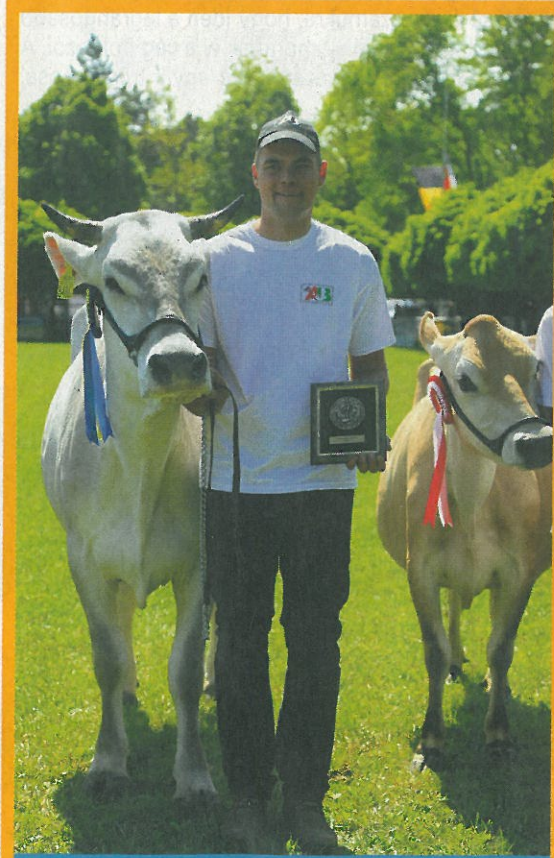
A Pénzügyi és Számviteli Főiskolán 2004-ben diplomázott. 2002-től a Somogy megyei Mosdóson, a MAWA Kft.-nél helyezkedett el, mint műszakvezető. 2004–2006 között vezető takarmányozási szaktanácsadóként dolgozott a SANO takarmányozási Kft.-nél. 2006 és 2010 között a Dalmand Zrt. szarvasmarha-tenyésztési ágazatvezetője lett, eközben 2008-ban takarmányozási szakmérnöki diplomát szerzett Gödöllőn. 2010-ben kérte fel a Bos Frucht Agrárszövetkezet elnöke és tulajdonosa az előtűk álló fejlesztési projekt megvalósítására, így 2012-ben készült el a Kassói és a Homokszentgyörgyi telep, amelyeket teljes egészében amerikai tapasztalatokra alapozva építettek meg, elérve a 3000-es tehénlétszámot. Még ugyanebben az évben a szövetkezet igazgatósági tagja, majd résztulajdonos lett. A legfontosabbnak mindig a csapatmunkát tartotta, és az új kihívásokat,

A díjat a HFTE ügyvezető igazgatója **Bognár László** és **Kiss Ferenc**, a HFTE elnöke adta át **Bakos Gábornak** (középen)

az új megoldásokat keresi. Néhány éve két hazai cég közreműködésével gyakorlati, szakmai utakat szervez az Egyesült Államokba, Wisconsinba. Küldetése, hogy a hazai tenyésztő kollégák is megtanulhassák az amerikai megoldásokat, amelyeket itthon a saját tenyészteteikben hasznosítani tudnak.

Jelenleg is több hazai tehenészet munkáját segíti, mint független tanácsadó. Számos hazai és külföldi tudományos és szakmai publikációt írt. Rendszeres résztvevője a hazai kiállításoknak, 2015-ben Romina nevű tehenük az OMÉK nagydíjas egyede lett.

A **Koncentrált Tejű Fajták Tenyésztő Egyesülete** idén 4 fajtával jelent meg a kiállításon. A show-bírálaton a jersey, az ayrshire, a brown swiss és a svéd vörös teheneket **Szőnyi Viktor**, az egyesület elnöke és egyúttal küllemi bírálója rangsorolta. A harmadik és második helyezést is az újszalai **Eurotours Bt.** kapta, előbbi **Cifra** nevű jersey tehenéért, utóbbit **Bojtor** nevű jersey tehenéért. Az első díjat a **gyulavári Körös-Maros Biofarm Kft.** érdemelte ki **Bianka** nevű brown swiss tehenéért (képünkön)

→ másikat a holstein-fríz V. kategória győztese érdemelte ki, a Lajoskomáromi Tejtermelő Kft. Bábos nevű tehené bemutatásáért; a harmadikat pedig a holstein-fríz IX. kategória győztese vihette haza, a Dunakiliti Agrár Zrt. Hilda nevű tehené bemutatásáért. Az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. különdíjban részesítette a többlaktációs tehen kategóriában a leg szebb tőgyű tehen tenyésztőjét, a miskolci Multiton Kft.-t.

Az Inter-Mix Kft. két különdíjából az egyiket a szűz üszó II. kategória győztes tenyésztőjének, a Bóly Zrt.-nek, a Bonafarm Csoport tagjának, a másikat a 4. laktációs tehen kategória győztes tenyésztőjének, a Dunakiliti Agrár Zrt.-nek adta. A Pannaditív Kft. különdíjában a Bicskei Mg. Zrt., Etyek-Ödön major részesült. Az Axiál Kft. különdíjat ajánlott fel a paksi Milkmen Kft., a Senior Reserve Champion Szekfű nevű tenyészállat bemutatásáért.

A Cargill Takarmány Zrt. különdíját a hajdúnánási Nyakas András tenyésztő kapta. A Tekro Hungary Kft. egyik különdíjában az első laktációs kategória II. helyezette, a deszki Agronómia Kft. részesült, míg a másik különdíját az első laktációs kategória III. helyezette, a Bicskei Mg. Zrt. Etyek-Ödön major vihette haza.

Nagyság helyett funkcionalitás

Ahogy minden évben, a nyilvános show-bírálatokat az idén is nemzetközileg elismert szakemberek végezték Hódmezővásárhelyen. A holstein-frízeket például az egyesült államokbeli **Ryan Weigel** értékelte. A szakember az Accelerated Genetics bikaanalistaként dolgozik, mellette 120 tehene van, amiket csak tenyészt, de nem ő tart. Az Accelerated Genetics-nél a legmagasabb genomikus értékkel rendelkező fiatal bikák beszerzésének és előállításának a felelőse. Neve ott szerepel az Amerikai Holstein Szövetség hivatalos bírói listáján. Számos, több tejelőfajtát felvonultató showt bíralt, és különböző – Amerikában nagy tradíciókkal rendelkező – hivatalos bírói versenyt szervezett például Minnesotában, Illinois-ban, Iowában és Wisconsinban. Nemzetközi porondon egyebek mellett Ausztráliában és Japánban is értékelt már holstein-frízeket.

A hódmezővásárhelyi szokásos, több órás bírálaton, ami a Nemzeti Holstein Show is egyben, Ryan Weigel több mint száz (négy üszóosztályban 46, hat tehénosztályban pedig 62) egyedre bíralt. A szakember az embert és állatot egyaránt próbára tevő zsűrizés után nyilatkozott lapunknak. Mint elmondta, bírálati szempontjai között első helyen a tejelő erő és a hosszú hasznos élettartam szerepelnek. „Legyen szó üszőről vagy tehenről, fontos, hogy az állat kiváló lábbal és lábvéggel rendelkezzen, a teheneknél pedig kiváló tőgyet várok el, hogy nagy mennyiségű tej termelésére legyen képes az egyed”, hangsúlyozta. Bizonyos tulajdonságok ugyanis összefüggnek a termelési mutatókkal, így például a megfelelő láb és lábvég a hosszú hasznos élettartam egyik záloga.

Pedig hazánk a hosszú hasznos élettartam tekintetében nem áll túl jól, az átlagos laktáció szám 2,2, ami azt jelenti, hogy egy átlag magyar tehen nem éri meg a harmadik laktációját. Ebben a tekintetben a genetikában rejlő lehetőségek kiaknázásában lát előrelépési lehetőséget a szakember, a megfelelő tenyészbírák kiválasztása mellett azonban a menedzsmentnek is nagy szerepet tulajdonít, „a kettő együtt segíthet, hogy ez a szám jobban alakuljon”, mondta. A laktáció szám akkor lesz jobb, ha a tehen időben vemhesül, amihez viszont elengedhetetlen a jó általános egészségi állapot. „Az ezt támogató, úgynevezett fitness tulajdonságokat kell előtérbe helyeznünk, mert ezek növelik a hasznos élettartamot, ami végül is mindennek az alapja”, mondta.

A hatékony, tehát versenyképes tejtermelés változó tenyészcéljaival kapcsolatos kérdéseinkre válaszolva arra hívta fel a figyelmet, hogy ma már nem a testnagyság maximalizálása a cél, helyette inkább a Magyarországon is bevezetett tejelő erő került előtérbe. A tejtermelő képesség ugyanis nem a farmagassággal függ össze. A mellkas-szélességben, a törzsmélységben, a tejelő jellegben, a kiváló tőgyállományban és kapacitásban, az ezeknek köszönhető arányos tesztelepítésben rejlik a „tejlőképesség titka”. Ez a szemlélet volt tapasztalható a vásárhelyi bírálat során is, nem a nagyságra, hanem a funkcionalitásra fókuszált. Végül mindehhez hozzátette: „számtalan show-n bíráltam már szerte a világban, az itt látott egyedekkel meg voltam elégedve, azok bármelyik ország teheneivel felvehetnék a versenyt.”

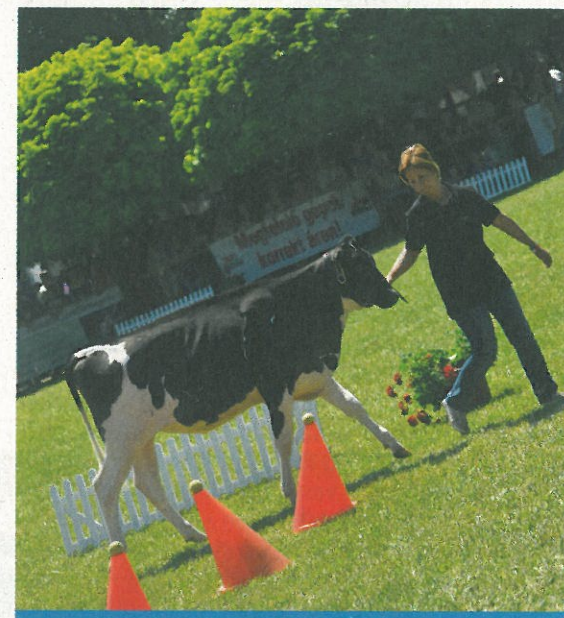
- BÁRDOS -

A kiállításon, ami egyben Nemzeti Holstein Show is volt, **Ryan Weigel** bírálta az állatokat

Holstein agility

Szokásos, látványos és egyben szórakoztató színfoltja a rendezvénynek a holstein-fríz felvezetők ügyességi versenye. Az idén 28 lelkes jelentkező tette próbára tudását, hogy állatával miként tudja teljesíteni a feladatokat. A verseny kétfordulós volt, két napon át tartott, pénteken és szombaton 14–14 versenyző és állata adott számot tudásáról, majd a két nap nyertese közül összevetéssel választották ki a győztest.

Fontos, hogy az állat megbízzon a felvezetőjében

A felvezetők kötött pályán versenyeztek, ahol az idő és a hibapontok döntöttek a jelentkezők között. Három bírő – **Sebők Tamás**, **Jakab Lajos**, **Kőrösi Zsolt** – küllemi bírálók végezték a minősítést, akik nem csak a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesületének területi igazgatói, hanem nemzetközi minősítéssel is rendelkeznek. A rajtvonal előtt a versenyre nevezett hölgyek, urak igyekeztek „összeszedni” az állatot. Nagyon fontosak az első lépések, már ahogyan a ringbe fordulnak, a pontozók figyelik a munkájukat. Show-felvezetéssel kezdődik a szám, harmonikusan kell együtt mozogni az állattal sebességben és lépésben. Közben a felvezetőnek fél szemmel a bírók reakcióját is figyelnie kell. Megfontolt felvezetéssel indult a verseny, ahol a rendelkezésre álló 150 másodpercnyi idő jelenti a legnagyobb ellenfelet. Mindig a felvezető határozza meg, hogy az állattal milyen tempót diktál, s ebben komoly kihívást jelent, hogy a ringben szükség esetén ritmust tud-e váltani az állattal.